

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาบาลี ฉบับมหาจุฬาเถปิฎก ๒๕๐๐.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

_____. พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ:

เกื้อ วงศ์บุญสิน. ประชากรกับการพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๐.

กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. ระบบการพัฒนาสังคมที่นำไปสู่ความมั่นคงของมนุษย์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: เทพเพ็ญวานิชย์, ๒๕๔๙.

กิตติมา ปรีดีติติก. การบริหารและนิเทศการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อักษรพิพัฒน์, ๒๕๓๒.

จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์. สังคมวิทยาตามแนวพุทธศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๔๘.

_____. ประวัติแนวความคิดทางสังคม. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๔๕.

ชัยรัตน์ เจริญสินโอฬาร. วาทกรรมการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: วิภาษา, ๒๕๔๒.

เดชา เปรมฤดีเลิศ. ความเข้าใจเบื้องต้นต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและการพัฒนาสังคม. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๗.

ทิตยา สุวรรณขุ. “สังคมวิทยา”. กรุงเทพมหานคร: สำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๑๗.

ทรงจิต พูลลาภ. **เศรษฐกิจชุมชนศรีปทุม : บูรณาการการพัฒนาตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**

และทฤษฎีใหม่. กรุงเทพมหานคร: เนติกุลการพิมพ์, ๒๕๔๖.

หนังสือเรียนสาระการพัฒนาสังคม. **การพัฒนาตนเอง ชุมชน สังคม**. ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.

หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน กศน. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๕๑.

นิธิ เอียวศรีวงศ์. **“มองอนาคต”**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิภูมิปัญญา, ๒๕๓๗.

บุญชม ศรีสะอาด. **“การวิจัยเบื้องต้น”**. พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, ๒๕๔๕.

บุญเลิศ ไพรินทร์. **พฤติกรรมกรรมการบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, ๒๕๓๘.

ประยุทธ์ หลงสมบูรณ์. **พจนานุกรม มคอ-ไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: บริษัทธรรมสารจำกัด, ๒๕๔๖.

ปรีชา เปี่ยมพงศ์สานต์. **เศรษฐศาสตร์สีเขียวเพื่อชีวิตและธรรมชาติ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๖.

ประเวศ วะสี. **หลักการบริหารและการจัดการวัดในยุคโลกาภิวัตน์**. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิซีเมนต์ไทย, ๒๕๓๙.

ประชุม รอดประเสริฐ. **การบริหารบุคลากรทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: แผนก คาสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, ๒๕๒๘.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต). **การพัฒนาที่ยั่งยืน**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์สหมังมิกา จำกัด, ๒๕๔๑.

_____. **พุทธธรรมฉบับปรับปรุงและขยายความ**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

_____. **ธรรมบุญชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสพธรรมิก จำกัด, ๒๕๔๒.

_____. **พุทธธรรมกับการพัฒนาชีวิต**. พิมพ์ครั้งที่ ๑. กรุงเทพมหานคร: ธรรมสภา, ๒๕๔๐.

_____. **พจนานุกรมพุทธศาสน์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๙. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

_____. **พุทธธรรม (ฉบับเดิม)**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑. กรุงเทพมหานคร: ดวงแก้ว, ๒๕๔๔.

_____. **การศึกษากับการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์การศาสนา, ๒๕๓๙.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสน์ฉบับประมวลธรรม**, หน้า ๑๕๕.

_____. **หลักแม่บทของการพัฒนาตน.** พิมพ์ครั้งที่ ๑๕. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

พุทธทาสภิกขุ. **การเมืองคือธรรมะ.** พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์อรุณวิทยา, ๒๕๓๑.

_____. **วิธีแก้ปัญหาวชิวัต.** กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แสงธรรม, มปป.

พระมหาบุญทอง ปณฺธิตเมธี. ข้อมูลจากสำนักนาลาณาการเจ้าคณะ อำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ , ๑๕ เมษายน ๒๕๕๖.

พระธรรมญาณมุนี (วราณ มนุญโญ). **วัดช่วยชาวบ้านได้อย่างไร : การแสวงหาเส้นทางพัฒนาชนบทของพระสงฆ์ไทย.** การประชุมพระสังฆาธิการ กรมการศาสนา, ๒๕๒๖.

พระเทพวิสุทธิกวี (พิจิตร ฐิตวณฺโณ). **การพัฒนาจิต.** พิมพ์ครั้งที่ ๖. กรุงเทพมหานคร: มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๓.

พระไพศาล วิสาโล. **พุทธธรรมกับการพัฒนาสังคม.** กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิโกมลคีมทอง, ๒๕๓๓.

พระเทพสาครมุนี (แก้ว สุวณฺโณโชโต). อดีตเจ้าคณะจังหวัดสมุทรสาครและเจ้าอาวาส วัดสุทธาวาสวราราม.

อนุสรณ์ในงานเคลื่อนศพสู่วิหารหลังใหม่, กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม, ๒๕๒๙.

พระกิตติพงษ์ นาควโร (ทองไผ่). **“บทบาทของพระอุปัชฌาย์ในการพัฒนาชุมชนในจังหวัดเลย”,** ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย, ๒๕๔๔.

พิชญ์ สมพอง. **สังคมวิทยาว่าด้วยการพัฒนา.** กรุงเทพมหานคร: กิ่งจันทร์การพิมพ์, ๒๕๒๙.

พทยา สายหู. **กลไกของสังคม.** พิมพ์ครั้งที่ ๗. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๖.

พิชัย ผกาทอง. **เอกสารประกอบการสอนรายวิชามนุษย์กับสังคม.** ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

พิสิฐ บุญไชย และทรงคุณ จันทจร. **“ศาสนาพุทธ : สถานภาพบทบาทต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมอีสาน”.** รายงานการวิจัย. สถาบันวิจัยศิลปะและวัฒนธรรมอีสาน มหาวิทยาลัยมหาสารคาม , ๒๕๔๐.

พยอม วงศ์สารศรี. **การบริหารทรัพยากรมนุษย์.** กรุงเทพมหานคร: คณะวิทยาการจัดการ สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๓๘.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. **หลักการพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท.** กรุงเทพมหานคร: ส.ส.น.ไทยอนุเคราะห์ไทย, ๒๕๒๖.

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์
พับลิเคชันส์ จำกัด, ๒๕๔๖.

ระวี ภาวิไล. **หัวใจของศาสนาพุทธ**. บทความเสนอในการประชุมทางวิชาการ เรื่องหัวใจของพุทธศาสนา.
ธรรมสถาน มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๒๘.

วิทยากร เชียงกุล. **การพัฒนาเศรษฐกิจสังคมไทย : บทวิเคราะห์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ ฉับ
แกระ, ๒๕๒๗.

วิรัช วิวัชนิภาวรรณ. **การบริหารการพัฒนาชนบทเปรียบเทียบ: การบริหารการพัฒนาชนบทตาม
แนวทางแผ่นดินธรรม แผ่นดินทอง ความจำเป็นพื้นฐานและโครงการอีสานเขียว**.
กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส พรินติ้งเฮาส์, ๒๕๓๔.

วัฒนา สุวรรณแสง จันเจริญ. **เศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, ๒๕๓๖.

วิโรจน์ นาคชาตรี. **พุทธปรัชญาเถรวาท**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๔.
สมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (เจริญ สุวฑฺฒนมหาเถร). **หลัก
พระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๐. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.

สำนักมาตรฐานการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. **ระบบการพัฒนาสังคมที่นำไปสู่ความมั่นคง
ของมนุษย์**. กรุงเทพมหานคร: เทพเพ็ญวานิสัย, ๒๕๔๙.

สุมิตร สุวรรณ. **รัฐกับแนวคิดและทฤษฎีการพัฒนา**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๕๔.

สุเทพ เชาวลิตร. **หลักการพัฒนารวมชน**. ขอนแก่น: โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๔.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **การพัฒนาชุมชน**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๓.

ส. ศิวรักษ์. **ศาสนากับการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทประชาชนจำกัด, ๒๕๑๙.

เสถียร เหลืองอร่าม. **ความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการพัฒนาชุมชน**.
กรุงเทพมหานคร: แพร์พิทยา, ๒๕๑๘.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **การพัฒนาชุมชน**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช,
๒๕๒๖.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. **ทฤษฎีและกลยุทธ์การพัฒนาสังคม**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย,
๒๕๔๙.

สนธิ สมัครการ. **วัฒนธรรมกับการพัฒนาสังคม**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๒.

สานิตย์ บุญชู. **คู่มือฝึกอบรมการวางแผนพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, ๒๕๓๐.

สุรเดช ฉายะเกษตริน. เอกสาร : แนวนโยบายด้านการพัฒนาสังคมของประเทศและความต้องการ

วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และนวัตกรรม (วทน.) ในการพัฒนาสังคม, ๒๕๕๓.

สุชีพ ปุญญานุภาพ. **คุณลักษณะพิเศษแห่งพระพุทธศาสนา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์
มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๔๑.

สนอง เครือมาก. **คู่มือสอบปฏิบัติการ**. นครสวรรค์: เรียนดี, ๒๕๓๖.

ศูนย์ฝึกอบรมรวมศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. **พระกับป่า : บทบาท
ของพระสงฆ์ในการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้**.
กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๑.

อมร รักษาสัตย์ และชัตติยา กรรณสูต. **ทฤษฎีและแนวความคิดในการพัฒนาประเทศ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒
(ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม). พระนคร: โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การขายและซื้อแห่งประเทศไทย,
๒๕๑๕.

อุทัย หิรัญโต. **หลักสังคมวิทยา**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๒.

อภิชัย พันธเสน. **พัฒนาชนบทไทย : สมุทัยและมรรคตอนที่ ๓** ความหวังทางออกและทางเลือกใหม่.

อำนาจ เจริญศิลป์. **การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพมหานคร: โอ.เอส.พรีนติ้ง
เฮ้าส์, ๒๕๔๓.

(๒) วิทยานิพนธ์ :

กนกกร สมปราชญ์ และคณะ. ระบบการพัฒนาท้องถิ่นสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ โดยองค์การบริหารส่วน
ตำบล : ศึกษาเฉพาะ อบต. ในเขตสี่จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ ขอนแก่น
อุดรธานี อุบลราชธานี และนครราชสีมา. **วิทยานิพนธ์**. วารสารศูนย์บริการวิชาการ:
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๔๙.

โกศล เพชรวงษ์. “บทบาทพระพุทธศาสนากับการพัฒนาตน: ศึกษาเฉพาะกรณีผู้เข้ารับการฝึกอบรมตาม
หลักสูตรเตรียมผู้บริหารการศึกษาของสถาบันผู้บริหารการศึกษา วัดไร่ขิง
กระทรวงศึกษาธิการ”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโท**. สาขาศาสนาเปรียบเทียบ.
บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๓.

ขวัญฟ้า รังสิยานนท์. การพัฒนารูปแบบการจัดการกระบวนการเรียนรู้แนวพุทธสำหรับเด็กปฐมวัย.
วิทยานิพนธ์. หลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตทางสังคมศาสตร์ (สังคมวิทยา).
มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๒.

จำลองโทอัครนันท์ เจริญกิจจารัตน์. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวนา ๔ ของกองพันทหารช่าง
ที่ ๔ จังหวัดนครสวรรค์”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

ไชยชนะ สุทธิวรชัย. “ปัจจัยมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน ศึกษาเฉพาะกรณี อำเภอบาง
ทอง จังหวัดชลบุรี”. **วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาสังคมศาสตร์**. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, ๒๕๓๖.

ฉาน ตรกรวิจารณ์. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เชิงพุทธ. **ดัชนีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต**. รัฐ
ประศาสนศาสตร์. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๐.

ดาร์รัตน์ อุทัยพยัคฆ์. การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบพุทธวิธีเพื่อเสริมสร้างพฤติกรรมการ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเด็กปฐมวัย. **ปริญญาานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต**. มหาวิทยาลัยศรี
นครินทรวิโรฒ, ๒๕๔๘.

ดลพัฒน์ ยศธร. การนำเสนอรูปแบบการศึกษาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนตามแนวพุทธศาสตร์. **วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๔๒.

ณัฐหทัย ชลายนวัฒน์. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักพุทธธรรม: กรณีศึกษา บริษัท ๕๐๕ โภค
ภัณฑ์จำกัด”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมสงเคราะห์ศาสตรมหาบัณฑิต**.
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๖.

ทวี สุทธารมณลักษณ์. “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตามโครงการอบรมประชาชนประจำ
ตำบลในจังหวัดเชียงใหม่”. **วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย:
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, ๒๕๓๖.

นงลักษณ์ สุพรรณไชยมาตย์. **รายงานการวิจัยกลยุทธ์ในการพัฒนาองค์กรเกษตรกร**. ขอนแก่น:
สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๓๗.

นายไอศูรย์ อินทร์เพชร. “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาสังคม ศึกษาเฉพาะกรณีพระเทพสาครมุนี”.
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

พระบิณสุทธะ สุธธมโม (เจ้า). “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชน ในอำเภอมืองสุรินทร์ จังหวัด
สุรินทร์”. **วิทยานิพนธ์**. ความเชื่อและศาสนาในสังคมไทย, ๒๕๕๖.

พระมหาสุภา อุทโท. “บทบาทของพระสงฆ์ในสองทศวรรษหน้า”. **วิทยานิพนธ์พัฒนาชุมชน
มหาบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๑.

พระณารินทร์ อคฺคมุนี (ตัง). “การศึกษาพฤติกรรมการปรับตัวของพระนิสิตชาวเวียดนามที่ศึกษาในมหา
วิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอบางน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา”.

- วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาชีวิตและความตาย.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- พระมหานันต์ ดอนนอก. “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนตามโครงการอบรมประชาชนประจำตำบล (อ.ป.ต.) ในจังหวัดนครราชสีมา”. **วิทยานิพนธ์.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๐.
- พระบุญจันทร์ จนทสาโร. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในมหาวิทยาลัยแห่งชาติลาวตามหลักไตรสิกขา”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** สาขารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.
- พระมหาสุภกิจ สุภกิจโจ. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักไตรสิกขา: กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ชุมชน อำเภอพล จังหวัดขอนแก่น”. **วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.
- พระมหาไยทิน ละมูล. “บทบาทพระสงฆ์ในฐานะทรัพยากรมนุษย์และนักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์”. **วิทยาสตรมหาบัณฑิต.** สาขาการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์. สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๔๕.
- พระพุทธินันท์ บุญเรือง. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์แบบยั่งยืนตามหลักพระพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต.** สาขาสังคมศาสตร์เพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย, ๒๕๔๙.
- พลอาสาสมัคร อนุกุล บุญรักษา. “การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามหลักภาวนา ๔ ของกองบัญชาการมณฑลทหารบกที่ ๓๑”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.
- พิชญ์รัตน์ บุญช่วย. “การศึกษากระบวนการสร้างภาวนา ๔ โดยใช้หลักไตรสิกขา”. **วิทยานิพนธ์ พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙.
- KIM CUONG. “บทบาทของพระสงฆ์ในการพัฒนาชุมชนในอำเภอโกวแก จังหวัดตราวิญ ประเทศเวียดนาม”. **วิทยานิพนธ์.** พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการพัฒนาสังคม บัณฑิตวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.
- วันพิชิต ศรีสุข. กลยุทธ์การพัฒนาสังคมของปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดบุรีรัมย์. **วิทยานิพนธ์.** หลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาสังคม. มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๔๙.
- สนิท สายธนู และคณะ. **โครงการวิจัยเรื่อง** “การพัฒนารูปแบบกระบวนการจัดการเรียนรู้ด้านจริยธรรมศึกษาแก่นักเรียนระดับมัธยมศึกษา ตามโครงการโรงเรียนวิถีพุทธ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาสุรินทร์ เขต ๒”. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน), ๒๕๕๙.

สมคิด เพ็งอุดม. “บทบาทของพระสงฆ์ที่มีต่อการพัฒนาตามพระคัมภีร์ของพระสงฆ์และเจ้าหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยระดับตำบลในจังหวัดสมุทรสงคราม”. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๓๕.

รศ. ดร.จุมพล พูลภัทรชีวิน. รายงานการวิจัยเรื่อง “การวิจัยและพัฒนากระบวนการสร้างความดี มีคุณธรรม”. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาพลังแผ่นดินเชิงคุณธรรม สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน), ๒๕๕๙.

รศ.ดร.ชาติชาย พิทักษ์ธนาคม. การพัฒนาพฤติกรรมตามหลักภาวนา ๔. พุทธศาสตร์บัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๗.

(๓) สัมภาษณ์ :

สัมภาษณ์ พระโสณปริยัตยาภรณ์, (ฉัตร สจจวโร), เจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์, ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

สัมภาษณ์ พระธรรมโมลี, ดร. (ทองอยู่ ญาณวิสุโท), ที่ปรึกษาเจ้าคณะจังหวัดสุรินทร์, ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

สัมภาษณ์ พระมหาวิศิษฐ์, ดร. (กลีบม่วง ธีรวโร), เจ้าคณะอำเภอพนมดงรัก, ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

สัมภาษณ์ พระครูศรีสุนทรสรกิจ, ดร. (เริงศักดิ์ เขมวีโร), เจ้าอาวาส วัดศรีรัตนาราม, ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

สัมภาษณ์ พระครูสาธุกิจโกศล, ดร., เจ้าอาวาส วัดจำปา, ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

สัมภาษณ์ พระมหาพุทธพิชาญ, ผช. จร. (โยธาสโน), วัดพรหมสุรินทร์, ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

สัมภาษณ์ พระมหาสุรัตน์, (อินทปญโญ), เจ้าอาวาสวัดคุ้มเหนือ (เทพสุรินทร์), ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๘.

(๔) สืบอเล็กทรอนิกส์ :

กรมการฝึกหัดครู. กระทรวงศึกษาธิการ. รายงานการวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการฝึกหัดครูโดยใช้
 มิติทางพุทธธรรม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.thaiedresearch.org/result/info๒.php?id=๑๔๐๕>, [๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

การพัฒนาชนบท. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: [http:// www.web.agri.cmu.ac.th](http://www.web.agri.cmu.ac.th). [๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

- การพัฒนาแบบยั่งยืน กลุ่ม๕. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.sukhothai.ru.ac.th>. [๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].
- กรอบแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.nesdb.go.th>. [๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].
- ตอนที่ ๕ แนวทางการพัฒนาประเทศ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.dnfe๕.nfe.go.th>. [๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].
- ทฤษฎีและหลักการพัฒนารวมชน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.lecture.cs.buu.ac.th>. [๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๖].
- ทฤษฎีการพัฒนาสังคม : ความคิดตะวันตก. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.computer.pcru.ac.th>, [๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].
- นโยบายและแผนการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศของประเทศไทย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.kmitl.ac.th>, [๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].
- บทที่ ๒ แนวคิดการพัฒนาสังคม สวัสดิการสังคม และความมั่นคงของมนุษย์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.m-society.go.th, [๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].
- บล็อก สารานุกรม. วัฒนธรรม. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา, <http://www.oknation.net/blog/kukkgig>. [๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].
- ปัญหาการบริหารการพัฒนาในประเทศไทย. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.library.uru.ac.th>. [๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].
- วิกิพีเดีย สารานุกรม. การศึกษา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.km.wikipedia.org/wiki>. [๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].
- สุภวรรณ พันธุ์จันทร์. การพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ต้องทำอย่างจริงจัง. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.socialscience.igetweb.com> [๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙].

๒. ภาษาอังกฤษ :

- Adivadhanasit. C. Modernization in Buddhist Perspectives. **Philosophical Journal of Madras University**, 1977.
- Alfred Tack. **How to Succeed as a Sales Manager**. Cendar Books: 1983.
- Constantino. Renato. **The Challenge of the Churches**. Paper presented during the First Gregorio Aplipay Lecture on Nationalism. Manila. Philippines. May 18, 1984.

- Chap Pin. Utdom Prei Chia. Buddhasasana 2500. Phom Phenh: Buddhist Institute, 1957.
- Dube. S.C. Modernization and Its Adaptive Demands on Indian Society in M.S. Gore, I.P. Desai and Suma Chitnis (eds). **The Papers in Sociology of Education in Indian**. New Delhi: National Council of Educational Research and Training, 1967.
- Daryl J. Hobbs. **“Some Contemporary Sociological Perspectives Regarding Social Change”**. In George M. Beal, R.C. Powers and E.W. Coword, Sociological Perspectives Dovestic Development, Ames. Iowa : Iowa University Press, 1971.
- Evarett M. Rogers. **Communication of Innovations**. New York Free, 1971.
- Ethnic Groups. [http://www. Vietnamembassy.org.uk/](http://www.Vietnamembassy.org.uk/) **the role of the Sangha in Vietnam** on October 11. 2014.
- Freire. P. **Education : The Practice of Freedom**. London: Writers and Readers Publishing Cooperative, 1972.
- Garcia Jr. Mannal P. **Development : A Literature Survey of Concepts and Theories**. Laguna: UPLB, 1982.
- Herbert Patricia and Milner Anthony. **South-East Asia. Language and literatures**. Honolulu: Hawaii University Press, 1989.
- Karl Deusch. **“Social Mobility and Political Development”**. American Political Science Review 55, 1961.
- Misra, R.P. and Jonjo, M. (ed.). **The Changing Perspective of Development Problems In Misra**. Hong Kong: Maruzen Investment .Hong Kong, 1981.
- Myrdal. Gunnar. **Asian Drama**. London: Allen Lane. The Penguin Press, 1968.
- More. Wilbert E. **The Impact of Industry**. Englewood Clifts, N.J. : Pretrics-Hool, 1965.
- Mccleland. David C. **The Changing Values for Progres**. Illinois: Unpubcishgo Paper. Harvard University, 1964.
- Mae Chee Huynh Kim Lan. a study of Theravada Buddhism in Vietnam. **thesis submitted in partial fulfillment of the requirement for the degree of Master of arts** .Buddhist Study Mahachulalongkornrajavidyalaya University, 2553.

- Madam Tran Nghia. **Rriyadhor Khmer**. Part II. Phom Penh: Pannakear Trei Rath, 1974.
- Lerner, Daniel. **The Passing of Traditional Society**. Illinois: The Free Press of Glencoe. 1985.
- World Commission on Environment and Development Our Commission Future Oxford. Oxford University press, 1987.
- Robert V. **Krejcie and Eanple W. Morgan**. Vol. 4- December, 1960.
- Roger. Everette M. and Burdge Rabel J. **Social Change In Rural Societies**. New Jersey: Prentice – Hall, 1972.
- Riggs. Fred W. “Modernization and Political Problems: Some Developmental Prerequisites” **Development Nations: Guest for A Model (Beling and Toten)**. New York: Van Nostran Reinhold, 1970.
- Rogers. E. **Modernization Among the peasant: The impact of Communication**. New York: Holt. Rinehart and Winston, 1969.
- Batten. T.R. **Community and Their Development**. London: Oxford University Press, 1959.
- Chaplin. J.P. **Dictionary of Psychology**. New York : Dell Publishing, 1971.